

แบบฟอร์ม

2 ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
5 การส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
6 เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน

8 แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน
Building Community Enterprise : BCE

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Building Community Enterprise : BCE) จัดทำขึ้นเพื่อให้มหาวิทยาลัยนำความรู้ด้าน วทน. และการบริหารจัดการ การตลาด ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจให้กับผู้ประกอบการชุมชน ทั้งนี้ แพลตฟอร์ม BCE มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้า(Product) และบริการ(Service) ตลอดห่วงโซ่คุณค่า(ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้วยการต่อยอดภูมิปัญญา นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน(Quality & Standard) มีกระบวนการในการช่วยผู้ประกอบการในการจัดทำโมเดลธุรกิจ(Business model) และแผนธุรกิจ(Business plan) ที่ชัดเจนตอบโจทย์ทั้ง ตลาดออฟไลน์และออนไลน์ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าและบริการของธุรกิจชุมชนและส่งเสริม วิถีคิดและการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของธุรกิจเพื่อชุมชน(Business for Community) หรือธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ได้ในอนาคต

ขั้นตอนการพัฒนา	แนวทางเบื้องต้น
ปีที่ ๑ มาตรฐาน เตรียมพร้อมสู่การขอรับรองมาตรฐาน	การให้ความรู้ เทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น GMP อย. มผช.
ปีที่ ๒ โมเดลธุรกิจ ขับเคลื่อนโมเดลธุรกิจ	นำโมเดลธุรกิจมาใช้ในการขายสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ และออนไลน์
ปีที่ ๓ ธุรกิจยั่งยืน พัฒนาธุรกิจสู่ธุรกิจเพื่อสังคม	ส่งเสริมการดำเนินงานของธุรกิจเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคม

☒ โครงการใหม่

☐ โครงการต่อเนื่องปีที่ 2

☐ โครงการต่อเนื่องปีที่ 3

1. ชื่อหน่วยงาน : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

2. ชื่อโครงการ : การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากดินสียามาเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจท่องเที่ยวโดยชุมชน

ชื่อโครงการควรสั้น กระชับ บ่งบอก วทน. และ กลุ่มที่จะดำเนินการเพื่อไปพัฒนาผู้ประกอบการ

3. ห่วงโซ่คุณค่า(Value chain): อัตลักษณ์ วัฒนธรรมของชุมชน, นวัตกรรมต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น, การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยชุมชน, การยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการ
ระบุห่วงโซ่คุณค่าที่สอดคล้องกับภาค

4. รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ร่วมโครงการ

รายชื่อผู้ร่วมโครงการ ระบุชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง เบอร์โทร อีเมล	หน้าที่รับผิดชอบ ในโครงการ ¹	องค์ความรู้/เทคโนโลยี/ นวัตกรรมที่รับผิดชอบใน โครงการ	ประสบการณ์ทำงานที่ เกี่ยวข้องกับโครงการ ²
1. นางสาววิณี กิตติวินิต ตำแหน่ง อาจารย์ เบอร์โทร 0819693693 suphawini.l@yru.ac.th	หัวหน้าโครงการ	การบริหารจัดการ ท่องเที่ยวโดยชุมชน, กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์	อาจารย์ประจำหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจท่องเที่ยว โรงแรม และการจัดงาน มีประสบการณ์วิจัยด้าน การท่องเที่ยวชุมชน
2. นางออีเซาะส์ เบ็ญหาวัน ตำแหน่ง อาจารย์ เบอร์โทร 0892009250 aeesoh.b@yru.ac.th	ผู้ร่วมโครงการ	การสกัดสีจากดินสีมายา, การวิเคราะห์ องค์ประกอบทางเคมี, การพัฒนาผลิตภัณฑ์สปา จากดินธรรมชาติ	อาจารย์ประจำหลักสูตร หลักสูตรวิทยาศาสตร บัณฑิต สาขาวิชา เคมี ประยุกต์ มีความเชี่ยวชาญด้านเคมี วิเคราะห์และการพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากวัสดุ ธรรมชาติ
3. นางชินีเพ็ญ มะลิสุวรรณ ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ดร. เบอร์โทร 0922295511 chineephen.s@yru.ac.th	ผู้ร่วมโครงการ	การสื่อสารการตลาด, การ สื่อสารเพื่อการพัฒนา, การออกแบบโมเดลธุรกิจ และการตลาดดิจิทัล	อาจารย์ประจำหลักสูตร หลักสูตรนิเทศศาสตร บัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ ธุรกิจและนวัตกรรม การสื่อสาร มีความเชี่ยวชาญในการ พัฒนาสื่อการตลาดและ กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อ ชุมชน

¹ หน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ หัวหน้าโครงการ ผู้ร่วมโครงการ ประธานกลุ่ม เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น อื่น ๆ

² แบบประวัติแบบย่อ(การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน

5. ลักษณะโครงการ : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ใน ☐ ที่ต้องการและกรอกข้อมูลพร้อมหลักฐานตามที่ระบุ

- ☐ 5.1 เป็นโครงการที่กลุ่มเป้าหมายอยู่ในฐานข้อมูลแผนงานการให้บริการคำปรึกษาและข้อมูลเทคโนโลยี (ปีที่ให้คำปรึกษา.....)
- ☐ 5.2 เป็นโครงการที่มีผู้ร่วมโครงการ ด้านผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด และแผนธุรกิจเข้าร่วมวางแผนธุรกิจชุมชน (ปรากฏในชื่อผู้เสนอโครงการและผู้ร่วมโครงการหรือแผนการดำเนินโครงการ)
- ☐ 5.3 เป็นโครงการต่อเนื่องที่เคยได้รับการสนับสนุนจากโครงการคลินิกหรือโครงการที่เคยดำเนินการ มาแล้วจากแหล่งทุนอื่น (ปีที่ดำเนินการ.....)
- ☞ *แนบผลการดำเนินงานและผลสำเร็จที่ผ่านมาประกอบด้วย*
- ☒ 5.4 เป็นโครงการใหม่ (ไม่เคยดำเนินการหรือรับงบประมาณจากแหล่งใด) โดยเป็นโครงการที่ 1
- ☒ 1) เป็นความต้องการของชุมชน (เกษตรกร แม่บ้านเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม หรือ วิชากิจชุมชน หรือ SMEs โดยได้แนบหลักฐานตามแบบสำรวจความต้องการ (แบบสำรวจข้อมูลความต้องการเทคโนโลยี)
- ☐ 2) มาจากสมาชิกอาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (โปรดระบุชื่อนำ) โดยได้แนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ (แบบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือเทคโนโลยี)
- ☐ 3) กลุ่มเป้าหมายมาจากสมาชิกของกองทุนหมู่บ้าน (โปรดระบุชื่อนำ) โดยได้แนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ (แบบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการหรือเทคโนโลยี)
- ☐ 4) เป็นข้อเสนอความต้องการของ ☐ จังหวัด /ท้องถิ่น (ผ่านหน่วยปฏิบัติการเครือข่าย อว. ระดับภาค)
- ☐ 5.5 เป็นผลงานวิจัยและพัฒนาที่มีพร้อมในการนำมาดำเนินการจริงตามแผนธุรกิจชุมชน
- โปรดระบุแหล่งทุน.....ปีที่ได้รับทุน.....
- หมายเลขโทรศัพท์แหล่งทุน.....โดย ☐ ไม่เคยดำเนินการ
- ☐ เคยดำเนินการ ให้ระบุไว้ในข้อ 5.3

6. หลักการและเหตุผล :

ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา เป็นแหล่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติอันทรงคุณค่าคือ "ดินสีมายา" ซึ่งเป็นทรัพยากรเฉพาะถิ่นที่มีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย ดินชนิดนี้เกิดจากดินผสมมูลค้างคาวที่ทับถมในถ้ำศิลปะมาเป็นเวลาหลายร้อยปี ให้น้ำตาลส้มคล้ายสีอิฐที่มีคุณสมบัติพิเศษคือติดทนนาน สามารถใช้เป็นเม็ดสีธรรมชาติได้ดี ในอดีตชาวบ้านใช้ดินชนิดนี้ทำปุ๋ย ต่อมาจึงเกิดแนวคิดนำดินมายามาใช้เป็นสีย้อมผ้าเมื่อพบว่าดินนี้เมื่อติดผ้าแล้วล้างออกยาก จึงกลายเป็นจุดเริ่มต้นของผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อมพื้นถิ่นที่มีเอกลักษณ์คือ "ผ้าสีมายา" ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของวิชากิจชุมชนกลุ่มผ้ามัดย้อมสีมายา ตำบลหน้าถ้ำ

การพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนผ้ามัดย้อมสีมายามีความสอดคล้องอย่างชัดเจนกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs) ในหลายเป้าหมาย อาทิ เป้าหมายที่ 1 (การขจัดความยากจน) เป้าหมายที่ 8 (การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน) เป้าหมายที่ 11 (การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน) และเป้าหมายที่ 12 (การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ประโยชน์ และการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาสีแวดล้อม

วิชากิจชุมชนกลุ่มผ้ามัดย้อมสีมายาก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2558 ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 25 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและแม่บ้านในชุมชน ผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่มประกอบด้วยผ้าสีมายาและไขเค็มดินมายา รวมถึงผลิตภัณฑ์แปรรูปที่หลากหลาย เช่น ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ ผ้าคลุมโต๊ะอาหาร หมวก กระเป๋า เสื้อยืด และกระโปรง กลุ่มยังได้พัฒนาการย้อมผ้าโดยนำพืชท้องถิ่น เช่น แก่นไม้ขนุน ฝักราชพฤกษ์ ใบหูกวาง ใบลองกอง และเปลือกมังคุด มาเป็น

ส่วนประกอบเพื่อสร้างความหลากหลายของสีและลวดลาย ปัจจุบันกลุ่มสร้างรายได้เฉลี่ยประมาณ 30,000 บาทต่อเดือน แต่ฐานตลาดยังค่อนข้างจำกัดอยู่ในวงแคบ

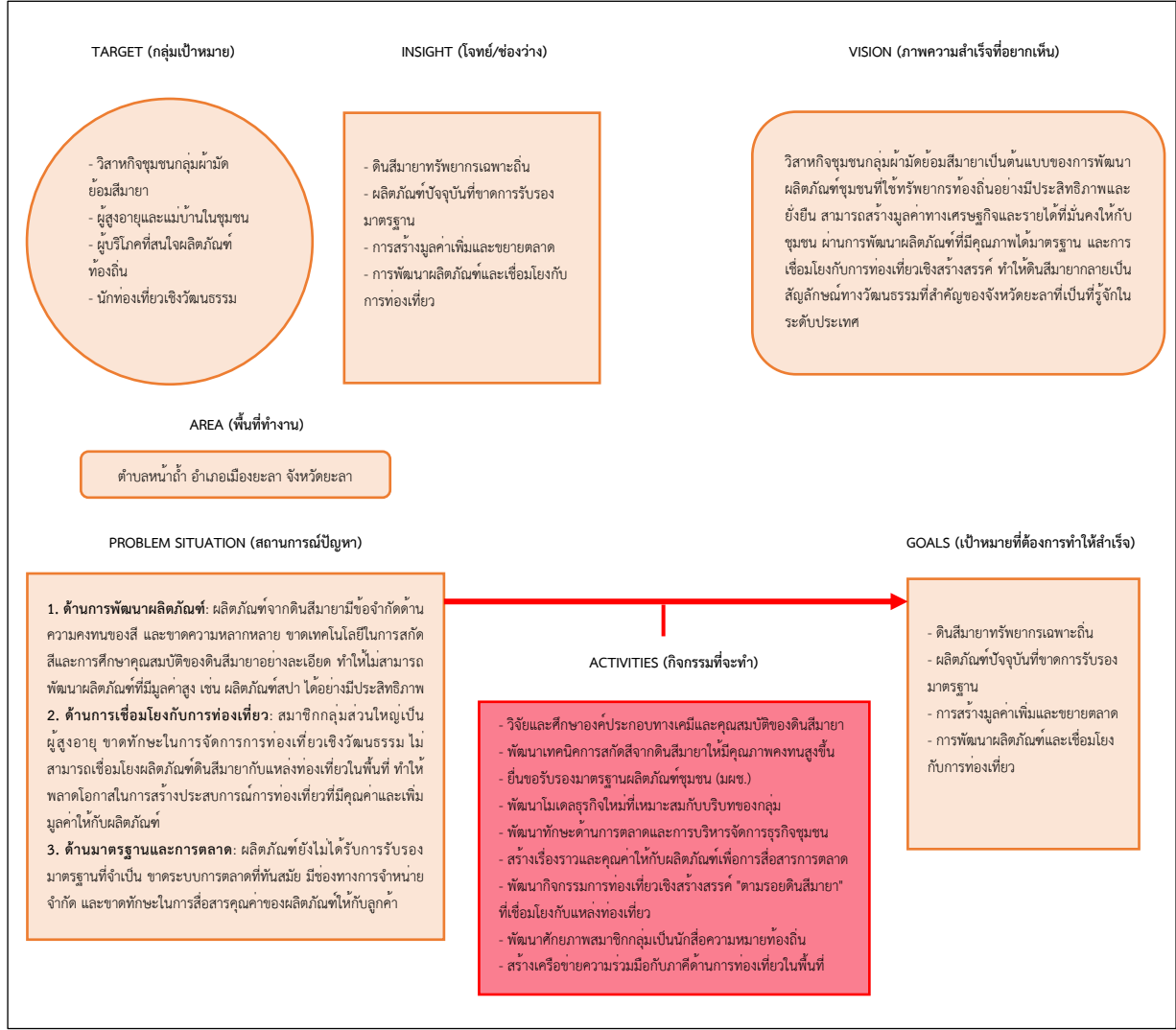
จากการวิเคราะห์ SWOT พบว่ากลุ่มมีจุดแข็งสำคัญคือการมีทรัพยากรดินสีมายาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มีองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมายาวนาน มีลวดลายผ้ามัดย้อมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว 8 แบบที่ได้แรงบันดาลใจจากภาพเขียนในถ้ำยุคก่อนประวัติศาสตร์ อีกทั้งสมาชิกกลุ่มมีทักษะและประสบการณ์ในการผลิตผ้ามัดย้อมสีมายามากกว่า 7 ปี นอกจากนี้ยังมีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคการศึกษาที่สนับสนุนการพัฒนา กลุ่มยังมีจุดอ่อนที่สำคัญคือ ข้อจำกัดเรื่องความคงทนของสีซึ่งอาจซีดจางได้หลังการซักไม่กี่ครั้ง ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสกัดสีและพัฒนาผลิตภัณฑ์ สมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่ขาดทักษะด้านการตลาดและการบริหารจัดการธุรกิจสมัยใหม่ อีกทั้งยังขาดการเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยว และขาดทักษะในการสื่อสารและถ่ายทอดคุณค่าของผลิตภัณฑ์ ในด้านโอกาส กลุ่มสามารถใช้ประโยชน์จากกระแสความนิยมผลิตภัณฑ์ธรรมชาติและผลิตภัณฑ์ที่มีเรื่องราวทางวัฒนธรรม นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวโดยชุมชนของหน่วยงานภาครัฐ การเติบโตของตลาดออนไลน์ที่เปิดโอกาสให้ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเข้าถึงลูกค้าได้กว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ยังมีศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากดินสีมายา เช่น ผลิตภัณฑ์สปาขัดผิวที่มีมูลค่าสูง และมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญในพื้นที่ เช่น วัดคูหาภิมุข (วัดหน้าถ้ำ) และถ้ำศิลป์ ที่สามารถเชื่อมโยงกับเรื่องราวของดินสีมายา อย่างไรก็ตามกลุ่มยังต้องเผชิญกับอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ การแข่งขันจากผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมสีธรรมชาติจากแหล่งอื่นๆ ปัญหาสภาพลักษณะความไม่ปลอดภัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่อาจส่งผลต่อการท่องเที่ยว การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคในยุคดิจิทัลที่มีความต้องการหลากหลายและเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว ข้อจำกัดด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่เข้มงวดขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับร่างกายโดยตรง และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ต้องใช้เทคโนโลยีและการวิจัย

การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าของกลุ่มแสดงให้เห็นความจำเป็นในการยกระดับการดำเนินงานทั้งระบบ ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบที่ยังขาดระบบการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน การผลิตที่ใช้วิธีการแบบดั้งเดิมและขาดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การกระจายสินค้าที่มีช่องทางจำหน่ายจำกัด การตลาดและการขายที่ขาดกลยุทธ์ที่ชัดเจน ตลอดจนการบริการที่ยังไม่มีระบบหลังการขายที่เป็นมาตรฐาน ในส่วนของกิจกรรมสนับสนุน กลุ่มยังขาดโครงสร้างพื้นฐานทางธุรกิจและระบบบริหารจัดการที่เป็นมืออาชีพ ขาดการพัฒนาทักษะของสมาชิกในด้านการบริหารและการตลาด ขาดการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของตลาด และยังไม่มีระบบการจัดซื้อที่มีประสิทธิภาพและการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบที่เป็นมาตรฐาน ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่าการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้ามัดย้อมสีมายาจะส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายกลุ่ม ทั้งสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จะได้รับผลประโยชน์โดยตรง ลูกค้าและนักท่องเที่ยวที่จะได้รับประสบการณ์ท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ชุมชนตำบลหน้าถ้ำที่จะได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานภาครัฐที่สนับสนุนนโยบายและงบประมาณ รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรองอื่นๆ อาทิ สถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่ และธุรกิจในห่วงโซ่อุปทาน

จากสถานการณ์ปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้ามัดย้อมสีมายากำลังเผชิญความท้าทายสำคัญ 3 ประการ คือ (1) ความท้าทายด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ยังมีข้อจำกัดในด้านความคงทนของสีและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ (2) ความท้าทายด้านการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและขาดทักษะในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ (3) ความท้าทายด้านมาตรฐานและ

การตลาดที่ยังขาดการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับและขาดระบบการตลาดที่ทันสมัย โครงการนี้จึงมุ่งเน้นการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม โดย (1) พัฒนาเทคโนโลยีการสกัดสีและศึกษาองค์ประกอบของดินสีมายาเพื่อให้ได้สีที่มีคุณภาพและคงทนยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและปลอดภัย (2) พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงดินสีมายาเข้ากับแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในท้องถิ่น และ (3) พัฒนาโมเดลธุรกิจและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและโอกาสทางการตลาด การดำเนินงานนี้จะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มด้วยการสร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ การพัฒนามาตรฐานคุณภาพ และการสร้างช่องทางการตลาดที่ยั่งยืน ทั้งยังเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรดินสีมายาอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว

โครงการนี้มีแผนการดำเนินงานเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยปีที่ 1 มุ่งเน้นการสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อนำไปสู่การขอรับรองมาตรฐาน ปีที่ 2 ขยับเคลื่อนโมเดลธุรกิจผ่านช่องทางออฟไลน์และออนไลน์ และปีที่ 3 พัฒนาสู่ธุรกิจยั่งยืนโดยมุ่งสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคม การดำเนินงานตามแนวทางนี้จะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและวางรากฐานทางเศรษฐกิจท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ยั่งยืน ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน

ภาพที่ 1: แผนภาพการดำเนินโครงการ

กรณีโครงการใหม่

การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากดินสีมายาเป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนด้วยเหตุผลสำคัญหลายประการ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังนี้ 1) จังหวัดยะลาจำเป็นต้องมีการยกระดับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์เฉพาะเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน ดินสีมายาเป็นทรัพยากรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นหนึ่งเดียวในประเทศไทยแต่ปัจจุบันยังถูกใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มศักยภาพ ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ยังมีข้อจำกัดด้านคุณภาพและความหลากหลาย รายได้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับที่ยังสามารถพัฒนาให้เติบโตได้อีกมาก การประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากดินสีมายาให้มีมาตรฐานและมูลค่าสูงขึ้นจะช่วยยกระดับเศรษฐกิจชุมชนและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับสมาชิกกลุ่ม 2) เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลให้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงลบ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมผ่านเรื่องราวของดินสีมายาจะช่วยสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับพื้นที่ และเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างงานและกระจายรายได้ในชุมชน และ 3) ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ดินสีมายากำลังเผชิญความเสี่ยงที่จะสูญหายเนื่องจากผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่คนรุ่นใหม่ยังมีข้อจำกัด การดำเนินโครงการนี้จะช่วยบันทึกและต่อยอดภูมิปัญญาดั้งเดิมสู่การพัฒนาที่ทันสมัย และเป็นการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

แนวคิดในการแก้ไขและพัฒนาของโครงการนี้มุ่งเน้นการบูรณาการองค์ความรู้ทั้งทางวิทยาศาสตร์ การตลาด และการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน โครงการนี้ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานพันธมิตรหลายภาคส่วน ได้แก่ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาให้การสนับสนุนด้านนโยบายและงบประมาณส่งเสริม สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดที่ช่วยสนับสนุนด้านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและพื้นที่ทดลองที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ ตลอดจนภาคเอกชนอย่างโรงแรมอินวาย อาร์ยู (@Inn YRU) และห้างโลตัสยะลาที่เป็นช่องทางวางจำหน่ายสินค้า รวมถึงบริษัททัวร์ในพื้นที่และเครือข่ายมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่จะช่วยนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่เส้นทางดินสีมายา ความร่วมมือดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้ามัดย้อมสีมายา ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2558 ปัจจุบันมีอายุการดำเนินงาน 10 ปี เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนอย่างถูกต้องกับสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยะลา รหัสทะเบียนวิสาหกิจชุมชน 3-95-01-04/1-0023 กลุ่มประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 25 คน โดยส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุและแม่บ้านในชุมชน ซึ่งมีประสบการณ์ในการผลิตผ้ามัดย้อมสีมายามากกว่า 7 ปี ผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่มประกอบด้วยผ้าสีมายาและไขเค็มดินมายา โดยผลิตภัณฑ์ผ้าสีมายามีความโดดเด่นด้วยลวดลายมัดย้อมที่เป็นเอกลักษณ์ 8 แบบ ซึ่งได้แรงบันดาลใจจากภาพเขียนในถ้ำยุคก่อนประวัติศาสตร์ในพื้นที่ กลุ่มได้พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผ้าสีมายาให้มีความหลากหลาย ได้แก่ ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ ผ้าคลุมโต๊ะอาหาร หมวก กระเป๋า เสื้อยืด และกระโปรง ปัจจุบันกลุ่มสร้างรายได้เฉลี่ยประมาณ 30,000 บาทต่อเดือนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านหน้าร้านในชุมชน งานแสดงสินค้า OTOP และตลาดนัดท้องถิ่น กลุ่มได้รับการ

สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมการตลาด แต่ยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงตลาดที่กว้างขวางและการพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์

โครงสร้างการบริหารจัดการกลุ่มประกอบด้วย ประธานกลุ่ม นางเนาวรัตน์ น้อยพงษ์ เป็นผู้นำหลักในการดำเนินงาน มีรองประธาน เจริญญิก และกรรมการฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายผลิต ฝ่ายควบคุมคุณภาพ ฝ่ายการตลาด และฝ่ายประสานงาน การตัดสินใจสำคัญของกลุ่มใช้การประชุมและมติของสมาชิก โดยมีการจัดประชุมประจำเดือนเพื่อติดตามผลการดำเนินงานและวางแผนกิจกรรม การบริหารจัดการรายได้ของกลุ่มมีการแบ่งสัดส่วนเป็นค่าแรงและค่าตอบแทนให้กับสมาชิกตามสัดส่วนการทำงาน มีเงินทุนหมุนเวียนสำหรับซื้อวัตถุดิบและอุปกรณ์การผลิต เงินออมของกลุ่ม และกองทุนสวัสดิการสมาชิก ปัจจุบันกลุ่มมีเงินทุนหมุนเวียนประมาณ 50,000 บาท

ในการจัดหาวัตถุดิบหลักคือดินสีมายา ซึ่งได้จากถ้ำศิลป์ในพื้นที่ตำบลหน้าถ้ำ โดยกลุ่มมีการเก็บดินตามฤดูกาลและตามความจำเป็นในการใช้งาน แต่ยังขาดระบบการจัดการที่เป็นมาตรฐานและการเก็บรักษาที่เหมาะสม ดินที่เก็บมาจะผ่านกระบวนการคัดแยกขนาดอย่างง่าย และนำมาบดให้ละเอียดเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการย้อมผ้านอกจากดินสีมายาแล้ว กลุ่มยังมีการใช้วัตถุดิบอื่นๆ จากธรรมชาติ เช่น แก่นไม้ขนุน ผักราชพฤกษ์ ใบหูกวาง ใบลองกอง และเปลือกมังคุด มาเป็นส่วนประกอบในการย้อมสีผ้า เพื่อสร้างความหลากหลายของสีและลวดลาย วัตถุดิบเหล่านี้ส่วนใหญ่หาได้ในท้องถิ่น แต่บางชนิดต้องสั่งซื้อจากพื้นที่อื่นในช่วงที่ขาดแคลน

สำหรับกระบวนการผลิตผ้ามัดย้อมสีมายาเริ่มจากการเตรียมดินสีมายาโดยการนำดินมาบดให้ละเอียดแล้วผสมกับน้ำในอัตราส่วนที่เหมาะสม นำมาต้มเพื่อสกัดสีและทำให้สีมีความเข้มข้น จากนั้นนำผ้าที่เตรียมไว้ (ส่วนใหญ่เป็นผ้าฝ้ายและผ้าลินิน) มามัดลวดลายตามแบบที่ต้องการ แล้วนำไปย้อมในน้ำสีที่เตรียมไว้ ทิ้งไว้ประมาณ 2-3 ชั่วโมงเพื่อให้สีซึมเข้าเนื้อผ้า จากนั้นนำมาล้างและตากให้แห้ง ก่อนนำมาแกะมัดและรีดให้เรียบร้อยการผลิตยังใช้วิธีการแบบดั้งเดิมและทำด้วยมือทุกขั้นตอน ทำให้มีข้อจำกัดในการผลิตจำนวนมาก และคุณภาพของผลิตภัณฑ์อาจไม่สม่ำเสมอ ในการผลิตผ้ามัดย้อมขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาด และกระบวนการผลิตใช้เคมีดินมายา เริ่มจากการนำดินสีมายาผสมกับเกลือและน้ำในอัตราส่วนที่เหมาะสม นำมาพอกรอบไข่เปิดสาด แล้วหมักทิ้งไว้ประมาณ 10-14 วัน จากนั้นนำมาล้างดินออกและนำไปต้มให้สุก ก่อนบรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่มีตราสินค้าของกลุ่ม

ในด้านการตลาด กลุ่มมีช่องทางการจำหน่ายหลักคือ หน้ร้านในชุมชน การออกบูธในงานแสดงสินค้า OTOP ระดับจังหวัดและภูมิภาค และการฝากขายในร้านของฝากในจังหวัดยะลา นอกจากนี้ยังมีการเริ่มใช้ช่องทางออนไลน์ผ่านเพจ Facebook ชื่อ กลุ่มสีมายา หน้าถ้ำ แต่ยังไม่มียระบบการจัดการที่เป็นมืออาชีพและยังไม่สามารถเข้าถึงลูกค้าในวงกว้าง กลุ่มลูกค้าหลักในปัจจุบันประกอบด้วย นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดยะลา หน่วยงานราชการและเอกชนในพื้นที่ที่สั่งซื้อเป็นของขวัญหรือของขวัญ และผู้บริโภคทั่วไปที่ชื่นชอบผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์มีตั้งแต่ 150-1,500 บาท ขึ้นอยู่กับประเภทและขนาดของผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมการตลาดยังมีข้อจำกัด ส่วนใหญ่อาศัยการบอกต่อและการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ โดยยังขาดกลยุทธ์การตลาดที่ชัดเจนและการสร้างแบรนด์ที่แข็งแกร่ง ส่งผลให้การรับรู้ของผู้บริโภคในวงกว้างยังมีน้อยและขาดความภักดีต่อแบรนด์ นอกจากนี้ ยังไม่มีการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์กับกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ทำให้พลาดโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายฐานลูกค้าผ่านประสบการณ์การ

ท่องเที่ยว ซึ่งเป็นช่องว่างสำคัญที่โครงการนี้มุ่งพัฒนาเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้ามัดย้อมสีมายาต่อไป

ข้อมูลวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำไปใช้แก้ปัญหา

ประเด็นปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหาด้วย วทน. / การบริหารจัดการ
1. สีจากดินสีมายาที่ใช้อยู่มีความคงทนต่อการซักต่ำ มักซีดจางหลังการซัก 2-3 ครั้ง	เทคโนโลยีการสกัดสีจากดินสีมายาที่มีประสิทธิภาพ ให้ได้สีที่คงทนต่อการซักและแสงแดด รวมถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของดิน
2. ผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายน้อย ไม่สามารถพัฒนาต่อยอดจากผ้าได้มากนัก	การเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากดินสีมายาจำเป็นต้องใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากดินสีมายา เช่น ผงสีธรรมชาติ หรือผลิตภัณฑ์สปาจากดินสีมายา
3. ขาดความรู้ด้านการตลาดโดยเฉพาะช่องทางออนไลน์ ไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าใหม่	การพัฒนาแพลตฟอร์มด้านการตลาดดิจิทัล การถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ การสร้างเพจและการขายสินค้าออนไลน์
4. ไม่มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมชุมชน	การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนและกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับดินสีมายา
5. ผลิตภัณฑ์ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	การยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

7. วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจากดินสีมายาที่มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น ให้ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
2. เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ้ามัดย้อมสีมายา ผ่านการพัฒนาโมเดลธุรกิจและช่องทางจำหน่าย
3. เพื่อวางรากฐานทางเศรษฐกิจท่องเที่ยวโดยชุมชนผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เชื่อมโยงดินสีมายากับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคมที่ยั่งยืน

8. กลุ่มเป้าหมาย :

ชื่อกลุ่มเป้าหมาย วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้ามัดย้อมสีมายา บ้านน้ำถั่ว ต.หน้าถั่ว อ.เมืองยะลา จ.ยะลา

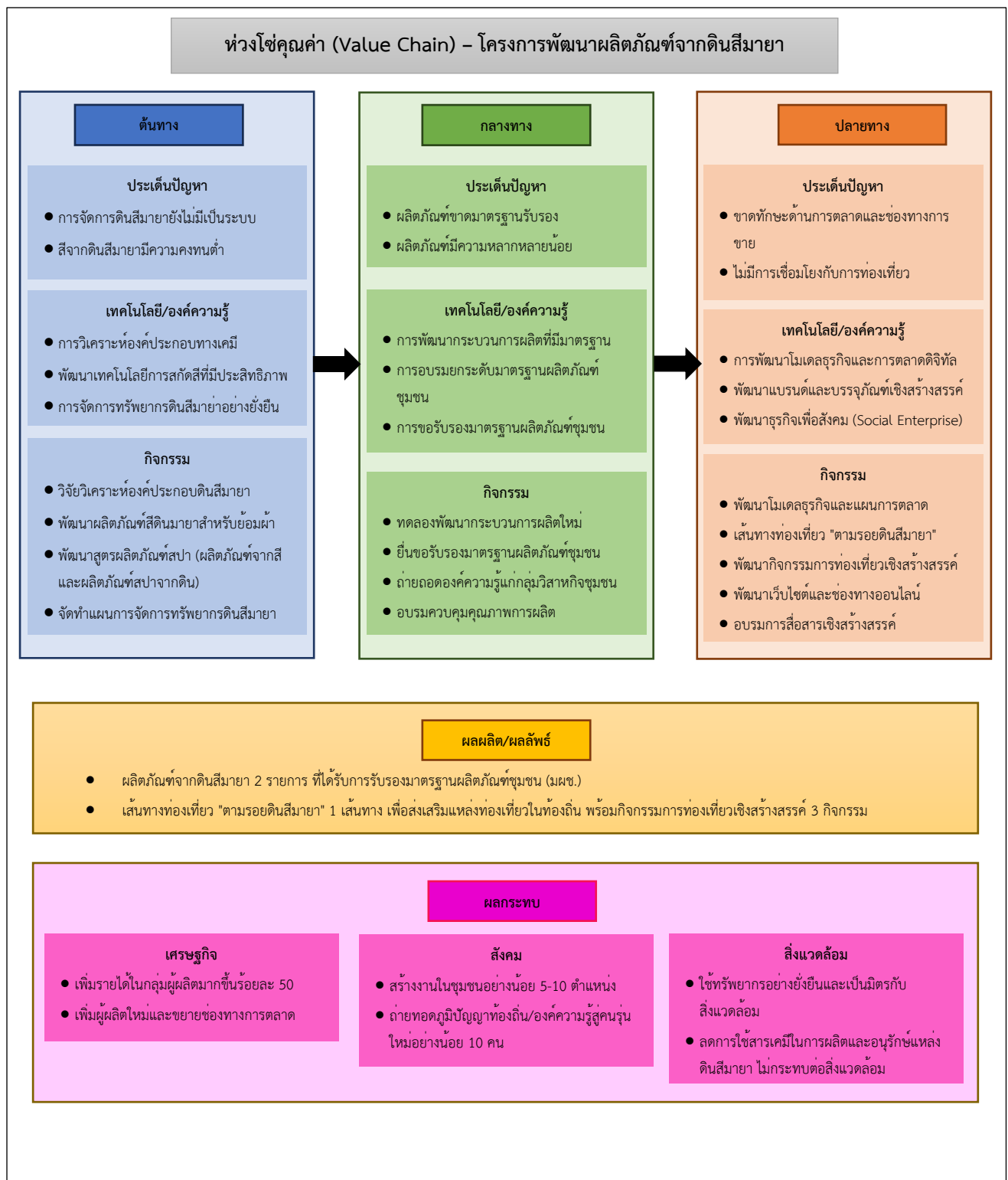
ชื่อผู้ประสานงาน นางเนาวรัตน์ น้อยพงษ์ เบอร์โทร081-368-6300

พิกัดของกลุ่มเป้าหมาย...ละติจูด 6.52727°N ลองจิจูด 101.22260°E

9. ระยะเวลาดำเนินการ : วันเริ่มต้น -สิ้นสุดโครงการจากการวางแผนระยะยาว 3 ปี

ระยะเวลาโครงการ 3 ปี (ปีงบประมาณ 2568 – 2570) ตั้งแต่ตุลาคม พ.ศ. 2567 ถึงกันยายน พ.ศ. 2570

10. ห่วงโซ่คุณค่า(Value Chain) :

ภาพที่ 2: ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากดินสึมายา

11. แผนธุรกิจชุมชนหรือโมเดลธุรกิจ :

(Key Partners) พันธมิตรหรือเครือข่ายธุรกิจ	(Key Activities) กิจกรรมสำคัญที่ทำให้เกิด สินค้า	(Value Propositions) คุณค่า คุณประโยชน์ให้กับ ลูกค้า	(Customer Relationships) การสร้างความสัมพันธ์ กับลูกค้า	(Customer Segments) กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย
1. ศูนย์อำนวยการบริหาร จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) 2. สำนักงานท่องเที่ยวและ กีฬาจังหวัดยะลา 3. สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดยะลา 4. สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดยะลา 5. ศูนย์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 6. ศูนย์การเรียนรู้ด้านผ้า ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 7. โรงแรม @ Inn YRU 8. ห้างสรรพสินค้าโลตัส ยะลา 9. บริษัททัวร์ และ เครือข่าย มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	ปีที่ 1 1. วิจัยและพัฒนาเทคนิคการ สกัดสีและกระบวนการย้อมให้ มีคุณภาพสูงขึ้น 2. พัฒนาสูตรและผลิตภัณฑ์ ต้นแบบ (ผงสีธรรมชาติและ ผลิตภัณฑ์สปา) 3. ทดสอบคุณภาพและความ ปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ 4. จัดทำเอกสารและยื่นขอรับ รองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 5. แผนการจัดการทรัพยากร ดินสียาอย่างยั่งยืน ปีที่ 2 1. พัฒนาโมเดลธุรกิจและ แผนการตลาดทั้งออนไลน์และ ออฟไลน์ 2. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และ การตลาดดิจิทัล 3. พัฒนากิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ "ตาม รอยดินสียา" 4. อบรมนักสื่อความหมาย ปีที่ 3 1. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับรองรับ นักท่องเที่ยว 2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับภาคีด้านการท่องเที่ยวและ การตลาด 3. วางแผนพัฒนารูกระยะ ยาวเพื่อมุ่งสู่การเป็นธุรกิจเพื่อ สังคม	1. ผลิตภัณฑ์คุณภาพจากดินสี มายา 2 รายการ ที่ได้รับการ รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ชุมชน (มผช.) 2. เส้นทางท่องเที่ยว "ตามรอย ดินสียา" 1 เส้นทาง ที่ เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวใน พื้นที่ พร้อม กิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 3 กิจกรรม 3. บรรจุภัณฑ์สียาที่มี เอกลักษณ์ และการสื่อสารที่ สะท้อนเรื่องราวทางวัฒนธรรม และมรดกทางภูมิปัญญา ท้องถิ่น 4. การเพิ่มรายได้ของชุมชน อย่างน้อยร้อยละ 50 5. การถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่อง ดินสียายาสู่สมาชิกรุ่นใหม่อย่าง น้อย 10 คน 6. การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรดินสียาอย่าง ยั่งยืน 7. การสร้างงานในชุมชน เพิ่มขึ้น เกิดการกระจายรายได้ และสร้างทักษะใหม่ให้กับคนใน ชุมชน	1. มี นักเล่าเรื่อง นักสื่อ ความหมาย ที่ถ่ายทอดความ เป็นมาของดินสียา ที่ สามารถสื่อสารให้ข้อมูลเพื่อ สร้างประสบการณ์ด้านการ ท่องเที่ยว 2. สร้างชุมชนออนไลน์ของ ลูกค้าเพื่อแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ผ่าน LINE/Facebook 3. สร้างกิจกรรมผลิตของที่ ระลึกที่ทำเองหรือมีชื่อ ข้อความเฉพาะเพื่อสร้างความ ผูกพัน	1. นักท่องเที่ยวชาวไทย กลุ่ม ครอบครัว/ผู้สนใจท่องเที่ยว วัฒนธรรม-ธรรมชาติที่เดินทาง มายะลา 2. นักท่องเที่ยวต่างชาติ (มาเลเซีย) ที่มาท่องเที่ยวใน สามจังหวัดชายแดนใต้ 3. ผู้บริโภคทั่วไปที่สนใจสินค้า เพื่อสุขภาพและเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม
	(Key Resources) ทรัพยากรสำคัญ		(Channels) ช่องทางในการเข้าถึงลูกค้า	
	1. ดินสียา 2. สถานที่ท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม 3. ภูมิปัญญาปราชญ์ชาวบ้าน 4. อาคารศูนย์เรียนรู้ในชุมชน		1. Page, Facebook 2. หน้าร้านชุมชน ศูนย์ OTOP 3. โรงแรม @ Inn YRU 4. ห้างสรรพสินค้า 5. การประชาสัมพันธ์	
(Cost Structure) ต้นทุนทั้งหมดที่ก่อให้เกิดสินค้า		(Revenue Streams) แหล่งที่มาของรายได้		
1. ค่าออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว 2. ค่าวัตถุดิบ/อุปกรณ์ในการผลิตดินสียา, วิจัยสูตร สี, สารเคมีสกัดสี, บรรจุภัณฑ์ 3. ค่าใช้จ่ายในการอบรมนักเล่าเรื่องนักสื่อความหมาย, ฝึกอบรมการตลาด 4. ค่าจ้างผลิตสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์, กิจกรรมการท่องเที่ยว		1. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สียาและผลิตภัณฑ์ใหม่ (ผงสี, สกรับดิน) 2. รายได้จากการขายบริการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ "เส้นทางดินสียา" 3. รายได้จากของที่ระลึกและสินค้าอดิอื่นๆ ในชุมชน 4. การสนับสนุนงบประมาณหรือทุนจากหน่วยงานรัฐ/เอกชนในโครงการ CSR		

ภาพที่ 3: โมเดลธุรกิจ(Business Model Canvas)

12. แผนการดำเนินงาน (Gantt Chart) :

ระบุแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับข้อ 12 ตลอดระยะเวลาที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

12.1 แผนการดำเนินงานรายปี

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ 4	วิธีการดำเนินงาน 5
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
1. การประชุมเปิดตัว โครงการและเก็บข้อมูล บริบท			✓										18,600	ศุภาวิณี	การประชุมกลุ่ม ย่อย, การ สัมภาษณ์เชิงลึก, การสำรวจพื้นที่
2. การฝึกอบรมการบริหาร จัดการการท่องเที่ยวชุมชน			✓										40,000	ศุภาวิณี จีนีเพ็ญ	การบรรยาย, การ ระดมสมอง, กรณีศึกษา, การลง พื้นที่สำรวจ
3. การวิจัยและวิเคราะห์ องค์ประกอบของดินสียายา			✓										52,000	อาอีเซาะส์	การเก็บตัวอย่าง, การวิเคราะห์ใน ห้องปฏิบัติการ, การทดสอบ คุณสมบัติ
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ต้นแบบและทดสอบคุณภาพ				✓									54,400	อาอีเซาะส์	การทดลองพัฒนา สูตร, การทดสอบ ผลิตภัณฑ์, การ ปรับปรุงคุณภาพ
5. การยื่นขอรับรอง มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน					✓								20,000	อาอีเซาะส์	การจัดเตรียม เอกสาร, การ ประสานงานกับ หน่วยรับรอง
6. การอบรมนักเล่าเรื่อง และพัฒนาเส้นทาง ท่องเที่ยว						✓	✓						45,000	ศุภาวิณี	การฝึกอบรมเชิง ปฏิบัติการ, การ พัฒนาทักษะการ สื่อสาร
7. การพัฒนาโมเดลธุรกิจ และการตลาดดิจิทัล							✓						60,000	จีนีเพ็ญ	การอบรมเชิง ปฏิบัติการ, การ วิเคราะห์โมเดล ธุรกิจ
8. การสร้างแบรนด์และ เปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่						✓	✓						40,000	จีนีเพ็ญ	การออกแบบอัต ลักษณ์แบรนด์, การจัดกิจกรรม เปิดตัว
9. การขยายช่องทาง การตลาดและสื่อ ประชาสัมพันธ์							✓	✓					55,000	จีนีเพ็ญ	การทำตลาด ออนไลน์/ออฟไลน์ , การจัดแสดง สินค้า
10. การอบรมหลักการธุรกิจ เพื่อสังคมและความยั่งยืน									✓				45,000	ศุภาวิณี	การบรรยาย, กรณีศึกษา, การ

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ 4	วิธีการดำเนินงาน 5
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
															วิเคราะห์ ผลกระทบทาง สังคม
11. การจัดทำแผนกลยุทธ์ ธุรกิจระยะยาว										✓			30,000	จีนีเพ็ญ	การวิเคราะห์แผน ธุรกิจ, การ วางแผนเชิงกลยุทธ์
12. การเตรียมความพร้อม รับรองมาตรฐานท่องเที่ยว ชุมชน											✓		35,000	ศุภาวิณี	การจัดทำคู่มือ/ เอกสาร, การ ปรับปรุงเส้นทาง ท่องเที่ยว
13. การประชุมสรุปผล สำเร็จและเผยแพร่ความรู้												✓	30,000	ศุภาวิณี	การจัดประชุม/ นิทรรศการ, การ ถอดบทเรียน
สรุปงบประมาณ	165,000				200,000				160,000				525,000		

⁴ผู้รับผิดชอบต้องมีชื่อปรากฏตามข้อ 4

⁵วิธีการดำเนินงาน เช่น การบรรยายและลงมือปฏิบัติ การให้คำปรึกษา บรรยายออนไลน์ ประชุมออนไลน์ ฯลฯ

12.2 แผนการดำเนินงานของปีที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม													ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการดำเนินงาน
	ด.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.			
1. การประชุมเปิดตัว โครงการและเก็บข้อมูล บริบท								✓					18,600	ศุภาวิณี	การประชุมกลุ่มย่อย , การสัมภาษณ์เชิง ลึก, การสำรวจพื้นที่
2. การฝึกอบรมการบริหาร จัดการการท่องเที่ยวชุมชน								✓	✓				40,000	ศุภาวิณี จีนีเพ็ญ	การบรรยาย, การ ระดมสมอง, กรณีศึกษา, การลง พื้นที่สำรวจ
3. การวิจัยและวิเคราะห์ องค์ประกอบของดินสียายา									✓	✓			54,400	อาอีเซาะส์	การเก็บตัวอย่าง, การวิเคราะห์ใน ห้องปฏิบัติการ, การ ทดสอบคุณสมบัติ
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ต้นแบบและทดสอบ คุณภาพ										✓	✓		52,000	อาอีเซาะส์	การทดลองพัฒนา สูตร, การทดสอบ ผลิตภัณฑ์, การ ปรับปรุงคุณภาพ
สรุปงบประมาณ													165,000		

13. ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ :

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	25	35	40
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด (ระบุรายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี)	เรื่อง	2	2	1
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	0	3	5
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	85	90
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	15	20	25
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	1.2	1.5	2.0
อื่น ๆ				
7. ผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ได้รับการพัฒนา	ผลิตภัณฑ์	2	0	0
8. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์	0	2	0

14. หน่วยงานสนับสนุน :

ชื่อหน่วยงานสนับสนุน	รูปแบบการสนับสนุน
ระบุชื่อหน่วยงานที่ร่วมให้การสนับสนุนโครงการ	ระบุรูปแบบของการสนับสนุน เช่น งบประมาณ อาคาร สถานที่ วิทยากร การจัดกิจกรรม ฯลฯ
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)	นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว, ประชาสัมพันธ์, เชื่อมโยงเครือข่าย
สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดยะลา	ข้อมูลการท่องเที่ยว, ประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวดินสีมายา
พัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา	ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP, เชื่อมโยงตลาด
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดยะลา	ให้คำแนะนำเรื่องการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
องค์การบริหารส่วนตำบลนาถำ	สถานที่จัดอบรม, อำนาจความสะดวกในพื้นที่
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	สนับสนุนพื้นที่ศูนย์วิทยาศาสตร์, อุปกรณ์วิเคราะห์, ผู้เชี่ยวชาญ

15. ผลกระทบ : (แสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการทั้งที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ)

15.1 เศรษฐกิจ

เพิ่มรายได้ (แสดงรายการ วิธีการหารายได้จากการนำองค์ความรู้/เทคโนโลยีไปพัฒนารูปแบบธุรกิจของผู้ประกอบการ) โปรดระบุ

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากดินสียายา ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้น (ผงสีธรรมชาติและสครับผิว) จะสร้างแหล่งรายได้เพิ่มเติมให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ตามเส้นทางดินสียายา จะช่วยเพิ่มรายได้จากค่าบริการนำเที่ยว ค่ากิจกรรมทดลองย้อมผ้า และค่าอาหาร เป็นต้น
- การขยายตลาดสู่ช่องทางออนไลน์ เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงลูกค้านอกพื้นที่ทั่วประเทศ

ลดรายจ่าย (แสดงรายการ วิธีการที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายให้กับผู้ประกอบการเมื่อได้นำองค์ความรู้/เทคโนโลยีไปปรับใช้ในการ ประกอบธุรกิจ) โปรตระกูล

- การใช้สารเคมีลดลงเป็นการลดต้นทุน จากการพัฒนาสูตรสกัดสีจากดินที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมชาติ จะลดการใช้สารเคมีสังเคราะห์ในกระบวนการผลิต
- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เป็นการลดต้นทุนในการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้มีมาตรฐาน จะลดของเสียและวัตถุดิบสูญเสีย
- การอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการ ลดต้นทุนการเก็บสินค้าคงคลัง ช่วยให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถวางแผนการผลิตและบริหารสต็อกได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

15.2 สังคม (เช่น เกิดการจ้างงาน ลดการย้ายถิ่นฐาน ครอบครัวเป็นสุข เป็นต้น) โปรตระกูล

- การสร้างงานในชุมชน คาดว่าจะเกิดการจ้างงานเพิ่มในชุมชนประมาณ 5-10 ตำแหน่ง (ทั้งเต็มเวลาและไม่เต็มเวลา) เช่น ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ดินสียายา, แม่ค้าที่พักท้องถิ่น, และผู้ดูแลสื่อออนไลน์
- การลดการย้ายถิ่นของคนรุ่นใหม่ ส่งเสริมให้เยาวชนในพื้นที่เห็นโอกาสในการพัฒนาอาชีพและธุรกิจจากทรัพยากรท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีแรงจูงใจในการสืบสานต่อยอดอาชีพในท้องถิ่น
- การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สมาชิกในชุมชนได้รับการพัฒนาทักษะ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่น และเกิดเครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชน
- การสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกให้พื้นที่ชายแดนใต้ นำเสนอมุมมองใหม่ของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านมิติวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่า
- ครอบครัวมีความสุขมากขึ้น ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีเวลาอยู่ร่วมกัน และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ ลดความเครียดจากปัญหาเศรษฐกิจ

15.3 สิ่งแวดล้อม (เช่น การลดปัญหามลพิษ การเพิ่มพื้นที่ป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น) โปรตระกูล

- การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โครงการจะส่งเสริมการใช้ดินสียายาอย่างมีแผนและคำนึงถึงการอนุรักษ์แหล่งทรัพยากร มีการกำหนดโซนและปริมาณการเก็บดินที่เหมาะสม
- การลดการใช้สารเคมี ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นเน้นความเป็นธรรมชาติ ลดการใช้สารเคมีที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- การสร้างความตระหนักรู้ด้านการอนุรักษ์ กิจกรรมท่องเที่ยวมีการสอดแทรกความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างความตระหนักแก่ผู้เข้าร่วมและนักท่องเที่ยว

- การฟื้นฟูพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ พื้นที่บริเวณถ้ำศิลป์และชุมชนหน้าถ้ำได้รับการดูแลรักษาความสะอาดและความอุดมสมบูรณ์จากการตระหนักถึงคุณค่าทางการท่องเที่ยว

16. งบประมาณขอรับการสนับสนุน :

จำนวนทั้งสิ้น 525,000 บาท (รวมทุกปีที่ขอรับงบประมาณ)

ปีที่ 1 พ.ศ. 2568 จำนวน 165,000 บาท

ปีที่ 2 พ.ศ. 2569 จำนวน 200,000 บาท

ปีที่ 3 พ.ศ. 2570 จำนวน 160,000 บาท

รายการงบประมาณ ดังนี้

(คำอธิบาย : แยกแยะเฉพาะปีงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนในปีปัจจุบัน โดยให้แยกแยะรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการดำเนินโครงการรายกิจกรรมที่ตรงกับข้อ 12.2 โดยจัดทำ เป็นงบตัวคุณ [ราคาต่อหน่วย: จำนวนคน/ครั้ง/วัน/ชิ้น] โดยใช้ระเบียบและอัตราของทางราชการ)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 165,000 บาท ประกอบด้วย

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
1. การประชุมเปิดตัวโครงการและเก็บข้อมูลบริบท				
	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปลงพื้นที่ ณ กลุ่มดินสีมายา	3 คน × 5 วัน	720	3,600
	ค่าเช่ารถตู้พร้อมน้ำมันเชื้อเพลิง	5 วัน	3,000	15,000
	รวม			18,600
2. การฝึกอบรมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน				
	ค่าอาหารมื้อหลัก	25 คน × 3 วัน	100	7,500
	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	25 คน × 6 มื้อ	35	5,250
	ค่าเอกสารประกอบการอบรม	25 ชุด	100	2,500
	ค่าตอบแทนวิทยากร	2 คน × 18 ชั่วโมง	600	21,600
	ค่าเช่ารถตู้พร้อมน้ำมันเชื้อเพลิง	1 วัน	3,150	3,150
	รวม			40,000
3. การวิจัยและวิเคราะห์องค์ประกอบของดินสีมายา				
	ค่าจ้างเหมาบริการวิเคราะห์ตัวอย่างดินด้วยเครื่อง XRF/XRD	10 ตัวอย่าง	3,000	30,000
	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง (วัสดุวิทยาศาสตร์ และสารเคมี)	1 ครั้ง	9,400	9,400
	ค่าจ้างเหมาบริการวิเคราะห์ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ (DPPH assay)	5 ตัวอย่าง	2,000	10,000
	ค่าจ้างเก็บข้อมูลตัวอย่างดิน	1 ครั้ง	5,000	5,000
	รวม			54,400

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบและทดสอบคุณภาพ				
	ค่าจ้างออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบ	2 ผลิตภัณฑ์	10,000	20,000
	ค่าจ้างเหมาบริการทดสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์เบื้องต้น	2 ผลิตภัณฑ์	6,000	12,000
	ค่าจ้างออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์พร้อมฉลาก	1 ครั้ง	5,000	10,000
	ค่าจ้างเก็บข้อมูล วิเคราะห์ ประเมินผลและจัดทำรายงาน	1 ครั้ง	5,000	10,000
	รวม			52,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น				165,000

*ขออภัยเหลือรายการ

หมายเหตุ

- ขอความร่วมมือเครือข่ายคลินิกเทคโนโลยีไม่คิดค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมหักเข้าหน่วยงาน
- ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง เบิกตามระเบียบและอัตราที่ทางราชการกำหนด
- ค่าจ้างออกแบบงานกับบุคคลภายนอก ให้ยึดความประหยัดงบประมาณเป็นหลักและแสดงหลักฐานการจ้างงานชัดเจน
- ค่าจ้างเหมาทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ให้แนบรายละเอียดอัตราค่าบริการ
- ค่าวัสดุ/อุปกรณ์ ค่าวัสดุสำนักงานที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ต้องให้รายละเอียดว่ามีวัสดุและอุปกรณ์อะไรที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ บางอย่างผู้ประกอบการสามารถรวมออกค่าใช้จ่ายได้หรือไม่
- ค่าวัสดุการเกษตรค่าวัสดุวิทยาศาสตร์และสารเคมี ให้แจกแจงรายละเอียดว่าคืออะไร

17. การรายงานความก้าวหน้าติดตามและประเมินผล: ผู้รับผิดชอบโครงการต้องดำเนินการ ดังนี้

- (1) รายงานความก้าวหน้าโครงการผ่านระบบคลินิกเทคโนโลยีออนไลน์ (CMO) รายไตรมาส
- (2) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบสำรวจวัดความพึงพอใจผู้รับบริการในขณะจัดกิจกรรม
- (3) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์หลังสิ้นสุดการดำเนินงานของโครงการ ก่อนจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์
- (4) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ B/C ratio ของโครงการ
- (5) จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์พร้อมหนังสือแนส่งจากหน่วยงาน ไม่เกินวันที่ 30 กันยายน (วันสิ้นสุดปีงบประมาณ) ยกเว้นมีเหตุจำเป็น หรือสุดวิสัย
- (6) การขอขยายเวลา หากคาดว่าโครงการจะไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนที่วางไว้และมีความจำเป็นต้องขอขยายเวลา ผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดทำหนังสือขอขยายเวลาโดยผู้บริหารหน่วยงานเป็นผู้ลงนาม ในหนังสือถึง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก่อนวันที่ 15 กันยายน แจ้งให้ สป.อว. ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

18. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ :

การจัดกิจกรรมหรือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการในรูปแบบต่างๆเช่น แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ จดหมายข่าว วารสาร และสื่ออื่นใด ต้องมีข้อความและสัญลักษณ์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณปรากฏทุกครั้ง และโครงการยินดีให้ความร่วมมือเข้าร่วมจัดแสดงผลงานในกิจกรรมต่างๆ ตามที่ สป.อว. ร้องขอ พร้อมทั้งทำตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในคู่มือการดำเนินงานฯ ทุกประการ

(นางศุภาวิณี กิติวินิต)

ผู้เสนอโครงการ

ตำแหน่ง อาจารย์